

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
неділях і святах.

БУЖОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата
10 зр.

Від Вислока аж по Дон — Русин всюди автохтон!

Знаємо на Буковині Русинів, родом з Галичини, котрі ту живуть уже десять і двацять літ, ту мають свої посади і родини і ту певно спічнуть на віки в могилах, а проте они до нинішнього дня не заакліматизувалися, не запустили корінь в буковинську землю, они живуть і думають по галицьки, а Буковина їх не обходить, хіба о стілько, о скілько дає їм хліб. Зійти ся з такими людьми і поговорити, то чудувати ся треба, який у них вузенький патріотизм. Що наші буковинські діятелі діють, чим журять ся і чим радують ся, все те їх не обходить; они думками живуть в Галичині займають ся Романчуком і опозицією, нарікають на Барвінського і Вахнянина — і що найчудніше міряють наші відносини галицькими, через що їх осуд звичайно не справедливий. З таких людей ані ми, ані галицькі Русини не мають користі. Ту, де могли би щось робити для народу, нічого не роблять, бо не хочуть: а для Галичан з них користі нема, бо їх там, нема. Через те в результаті ніхто з них не має користі; они живуть для себе, певні того, що до них ніхто не може мати ніяких претенсій. Перед Галичанами можуть нарікати на свою гірку долю, що їх запроторила на Буковину, а перед Буковинцями можуть свою бездільність оправдувати тим, що серцем і душею живуть в Галичині. На кождий випадок ті мотиви хоч патріотичні а дуже видні...

В галицькій-Руси, в тій — як на наші українсько-руські бідні відносини — найліпше загошпорованій рускій землі найдемо таких узкоглядних руских патріотів тисячами. У них Русь то трикутник землі поміж містами Перемишль, Тернопіль і Коломия; на заході Сян, на веході Збруч, а на полудни Прут. Дальше Русинів не

хотять знати. І справді, знають їх так мало, що як часом заговорять н. пр. про буковинську Русь, як зміряють її своїм галицьким метром, то очевидно вийде карикатура. Року 1895. і 1896., коли *Буковина* стала частійше виходити, Галичани мали нераз нагоду пописати ся таким знамен наших відносин... Або їм в *Дель* змалював нас „по галицьки“ такий Буковинець, що ту живе а Буковинцем не е, або й само *Дель* одягнуло нас в за довгу партійну гардеробу галицьку, через що ми ніколи не могли виглядати в очах Галичан по людски.

Ще як би галицько-руські часописи так очевидно не старали ся появити ся на світ все з одноставною міною на лиці, від кількох літ грізно-надутою; як би редактори їх дозволяли часом у своїх часописах сказати слово і такому Русинови, що не може влізти ся в їх партійну шифлядку, то загаль Русинів помалу виробив би собі справедливий і широкий погляд на справу цілої Руси, і сеї, що за Збручем, і той, що за Прутом, і третьої, за Карпатами. Тимчасом такого старання в Галичині ми не бачимо; на всіх посправляли там партійні, вузькі уніформи, поприбавали їм партійні печатки на чолі; замкнули галицьку Русь своїм власним кордоном (одні радикали того не чинять) — і долею других руских земель майже не журять ся.

На тім ми багато втратили і тратимо.

Возьмім: так близько Галичини е угорська Русь, пів мільона Русинів, два рази тілько, що на Буковині. Як би галицькі Русини що у себе дома тратили і тратять тілько сили і добра через Поляків, були вже давнійше зглянули ся на угорську Русь, були заняли ся нею (а Поляки були би їм не бороздили, бо їх там нема; Мадяри-ж по нинішній день не знають, кого мають у своїм краю, чи Русинів чи Москалів, і що з ними зробити), — як би, кажемо, були посвятили частину своєї праці для угорської Руси, то нині мали би ми в Угорщині одну свою провінцію, котра надолужувала би нам страти в Галичині. Тимчасом в Галичині інтере-

сували ся доси угорськими Русинами подібно, як далекими Канадійськими Русинами, котрим через море руку тяжше подати, як через тунелі, пробиті в Карпатських горах. Аж остатними часами оди ни ці зпоміж галицьких Русинів опамятали ся, зміркували, що угорські Русини нам би придали ся, і як можуть, помагають їм. Та чи се не за пізно?

З другої сторони — як виходить хоч би зі знаних дописей в *Буковині* — і на угорській Русі маємо таких провінціоанальних патріотів, котрих ані суди Боже витягнути на зелений Бескид, щоби їм на півночі показати широкую галицьку землю руску; они Галичини не хотять знати і они з Галичини не думають нічого приймати: самі собі становлять світ, а що той світ вузенький, непривітний, дикий, як їх гори в зимі, їм байдуже.

А що вже на Україні — там таких патріотів найдемо тисячами! Сумують, що їм кайданами ноги повязали і великі суть у своїм смутку; та щоб горді невільники здавали ся ще й своєрідними філософами, що о жите не стоять, самі собі ще й руки кують, аби нікому не могли їх подати, навіть своїм вільним братам. Крім незначних громадок Українців на тій великій і широкій Україні, тій землі, на котру австрійські-Русини покладають такі великі надії, нема ніякого хісна нашому народови; вже там шаблі поржавіли, мушкети без курків, і вже серце козацьке лякає ся всіх — а найбільш самого себе. Не відчувають бувші козаки потреби показати свій козацький хист хоч в який небудь спосіб; згадують зі слезами минавшину і замикають ся на три замки. Вільно їм було в свій час брати *Зору* з Галичини, брало їх ледви щось 500; вільно їм було тепер складати гроші на памятник Котляревському в Полтаві, не зложили за кілька літ і 10.000 рублів. (А Поляки російські кілько вже зібрали за такий короткий час на памятник Міцкевичови в Москві!) І так мабуть у всім.

58)

ЗАЛІСЯ.

Повість
ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

Ковальські уважали его женихом, не відповідним для своєї доньки, видали її за Порубекого, а его обидили відмовою. Він то перетерпів, другої панни не глядав, аж Маня заступила ему дорогу. Не старав ся він її собі зискати, не дбав дуже о її ласку, поважав її, бо е за що, але думки не мав її любити, її брати. Сама вела розмови так, що годі було не зміркувати з того її прихильности до Славка; він то мусів оцінити, мусів її за се поважати, мусів її любити як сестру, бо за прихильність годі відплачувати ся байдужністю. Але ся друга любов чи була така як та перша до Стефки? —

Стінний годинник вибив помалу дванаїцятую годину. Славко перевернув ся на другий бік, отворив очи, глянув по темній комнаті, не побачив нічого, і знов замкнув очи. Ах! коби вже раз заснути! А то снує ся по голові Бог знає що! І коли-б хоч

з того був який хосен!... Але заснути проте не міг.

Чи любив він Маню так як Стефку?... Ет, пусте! Любив чи не любив, але жадної не взяв. А чому не взяв? Раз Ковальські не схотіли, другий раз Заборовські не хочуть. А коли они не хочуть, то нехай їх Бог милує; Славко на-стілько цінить себе, що о таку ласку не стоїть. Покаже їм всім, що ему на женитьбі зовсім не залежить, не дасть себе обиджати і понижати. —

От подурив ся ще раз в дівчині — вже послідний раз в житю — і досить того! Є ще на світі иньші ціли, для котрих не шкода й жите посвятили. Є родина, е Залісе...

Коли-б так можна в Залісею остати ся! думав собі Славко. Вже село пізнав потроха, тепер би можна почати роботу. —

На ціле жите. —

В дворі Маня, его бувша любка, а на приходстві він, Ярослав Левіцький, сотрудник батька. —

Батько хорий — чотири сестри не-обезпечені — бабуся, мати — ах, Боже, яке то жите! —

На другий день Славко пішов до голяря, казав обголити собі вуса і бороду, подивив ся в зеркало, засьміяв ся сам із себе, бо так змінив ся відразу, і вернув ся до сестри. Переодягнув ся в реверенду і вийшов в місто за орудками. Мав діло і до консисторії. Ішов певним ходом, рад у душі, що вже раз рішив ся, що чинити. Нині мав зголосити ся до висвячення і мав замешкати в „пресвітерці“ у св. Юра на який місяць або й більше, поки не випустять на волю.

В міскім городі стрітив Заборовекого і поздоровив его. Дідич здивував ся, станув, засьміяв ся і поглядом здержав Славка.

— А най же вас — каже — качка копне! Та я вас ледви пізнав! Так змінили ся! Що-ж ви задумаете чинити?

— Висвячувати ся.

— Безженним?

— Безженним.

— Гм... задумав ся Заборовський. —

То е мудра постанова і заразом глупа.

— Як все на світі — доповів Славко.

— І то правда — признав Заборовський. — А не будете пізнійше жалувати свого поступку?

Вчисляють нам часом України, кілько они кромі праці дали грошей на наші видавництва в Галичині. Певна річ, ті гроші для нас великі і не пішли на марне, але як на 20-мільонову Україну ся поміч просто милостиня для старця. Три мільони галицьких Русинів що-року на розвій народний видають більше, ніж Українці зложать за десять літ, а між нашими Русинами багатирів на пальцях одної руки почислиш. Що коштували нас тільки самі остатні вибори до ради державної!...

Так ото і на Україні могли би наші Українці далеко більше зробити, як би хотіли, і намятали, що за кордоном їх земляки всіх сил добувають з себе, аби дійти до сеї мети, яка Українцям законами заборонена. А так що? гірше ката свої діти матір розпинають.

Як широка Україна-Русь, так всюди нема в нас почуття спільности, нема зносин, нема широкої спільної помочи, нема свідомости, що не тільки світ, що в вікні. Коли Українцями в Золотоноші або в Кобеляках цензура не позволить видати книжку, так він уже опускає руки і всю Україну вважає за пропащу. Думками не сягне в той час, коли наряд буде вольний, — засьпіває лебедину пісню: „Ой не гаразд, Запорожці, не гаразд вчинили“, — а там і замовкне на віки.

На другий рік ми будемо обходити 100-літний ювілей свого відродження. Кромі того маємо ще кілька інших ювілеїв. Всі разом повинні би через цілий 1898ий рік ворухити Русинів як найбільше. Коли сей рік навчить усіх Українців-Русинів, що від Вислока аж по Дон Русин всюди автохтон, що кождому з нас повинна бути дорогою кожда земля руска, що всі ми спільно повинні собі помагати, то більшої користі від того року не можемо й жадати. Чи буде так?

Spectator.

Дністер.

П'ять загальні збори товариства взаємних обезпечень „Дністер“ і перші загальні збори товариства взаємного кредиту „Дністер“.

Дня 12. мая по полудни відбули ся у Львові в сали Народного Дому п'ять загальні збори товариства взаємних обезпечень „Дністер“. На тих зборах явило ся 64 членів, управнених до голосованя. Збори відкрив президент Ради надзираючої п. Василь Нагірний короткою а широкою промовою, в котрій підніс хороши розвій „Дністра“ і подягував рускій публиці, а передовсім

— Не знаю; годі знати. Здає ся, часом буду, а часом ні.

— Гм... А де думаєте осісти?

— В Залісю. Хочу батька виручити.

— Се добре... Навіть дуже добре. Для мене, для села, для вашої родини... се гарно з вашої сторони... Лише...

— Лише що?

— Ну, байка! І се уладить ся... говорив дідич як би сам до себе.

— Що таке? питав ся Славко цікаво.

Але дідич не сказав. Славко здогадував ся, що дідич мав певно на думці свою доньку. Прийшла ему охота посперечати ся з ним, чому его обидив тоді на двірці, але розважив і дав спокій. Він же батько Мані, не ворог їй, не хоче бути ворогом і ему, так нехай вся пригода помалу забуває ся. Заборовский розмовляв ще добру хвилю зі Славком, і так очевидно прихильно, як би хотів дякувати ему, що дав Мані спокій, і як би притім не дивував ся ні ему ні своїй донці.

Розійшли ся. Славко дивував сам собі, що був такий спокійний. Як нині рано обголив вуси і одягнув ся в реверенду, щоби

всім трьом ординариатам єпископским за підписане „Дністра“. Відтак директори др. Д. Савчак і др. Яр. Кудачковский відчитали і пояснили справоздане з діяльности товариства і замкнене рахунків за 4-ий рік адміністраційний 1896. З сего справозданя наводимо слідуєчі найважніші дані:

1) В році 1896 було всіх обезпечень важних 39.303 на суму 22.349.898 зр. обезпеченої вартости з премією 185.233 зр. 10 кр.

2) В порівняню з роком 1896 було більше о 7.414 поліс на 3.931.640 зр. обезпеченої вартости і узисано більшу премію о 31.788 зр. 90 кр.

3) Товариство позискало в році 1896 обезпеченя в нових 164 місцевостях, отже мало обезпеченя в 2.574 громадах, котрі розділяють ся на 58 повітів в Галичині і на 7 повітів Буковини.

4) „Дністер“ мав в р. 1896-ім 433 шкід, котрі приключили ся при 213 пожарах, в 182 місцевостях і в 48 повітах. Сума всіх тих шкід разом з коштами ліквідаційними виносила 124.971 зр.

5) Загалом в 4 літах істнованя товариства виплачено вже 1.175 відшкодовань в сумі 308.687 зр. 59 кр., а агенти „Дністра“ заробили титулом провізії в тих 4 літах хорошу суму, бо вже 40.327 зр. 39 кр.

6) Фонд резервовий зріс до кінця р. 1896 до суми 55.269 зр. 61 кр., отже перевисив уже суму капіталу основного, що виносить квоту 50.000 зр. Факт сей, в звязи з доконаним відписанем (амортизацією) прочих коштів заснованя і організації товариства, становить важний крок в розвою товариства, бо по мысли закона і статута буде можна вже від слідуєчого року обертати щорічні надвишки на сплату капіталу основного 50.000 зр., а по его сплаченю на звороті для членів.

З сего справозданя збори були зовсім задоволені, бо з него показало ся наглядно, що „Дністер“ розвиває ся правильно і постійно, що справи товариства ведуть ся солідно та розумно і що „Дністер“ ддятого позискав уже собі в широких кругах нашої суспільности повне довіре. Его ціле діловодство, совістність і точність в полагодженю всіх справ асекураційних ворожать, що „Дністер“ що-раз більше буде розвивати ся і повинен мати світлу будучність. — Всі наради вели ся дуже поважно і з кождого слова пилиа лише щира прихильність для товариства.

Безпосередно по тих зборах відбули ся перші загальні збори товариства взаємного кредиту „Дністер“. З предложеного справозданя за 1. рік адміністраційний за час від 1. липня 1895

піти до сьв. Юра, так від того часу немов забув цілу пригуду з Манею, а навів не бажав собі бачити ся з нею. Бо і що-ж би мав з нею говорити? Всяка любов по якімсь часі збирає ся в однім питаню: „Поберемо ся, чи ні?“ Коли можна побрати ся, то можна ще якийсь час по давному любити ся, бавити ся мріями і надіями; коли-ж годі, то що найменче не розумно мучити себе і єї.

Славкови здавало ся се таким ясным, що й не думав над тим — в перших днях. Переніс ся спокійно до пресвітерки в сьв. Юрі і ждав на висьвячене. Було їх там разом чотири питомці, що мали висьвячувати ся, всі кромі Славка жонаті.

По першій посьвяченю на субднякона в неділю вечером Славкові товариші пили пиво, а він лежав не роздягнений на ліжку і думав.

— Отче Левіцький, вставайте до компанії! Що ви так думки думаєте! — відзивали ся товариші.

Левіцький не хотів пити пива; слухав розмови молодих субдняконів.

— Ех! коби ту наші жінки були!

до 31. грудня 1896 довідуємо ся, що до товариства приступило в тім часі 489 членів з 525 уділами по 50 корон. Найбільше чело членів, бо 388 або близько 80%, становлять господарі-хлібороби на декларовані уділи в висоті 29.998 корон 46 сотиків. Фонд резервовий з вписового від членів виносить 978 корон, а цілий фонд власний з вписового і уділів членів виносить з днем 31. грудня 1896 р. 19.976 корон 46 сотиків. Вкладки вложені до обороту виносили в першій році адміністраційнім 124.193 корон 63 сотики. Стопа процентова від вкладок е 5%. Товариство уділило в першій році адміністраційнім на скрипта довжні і векелі 471 позичок на загальну суму 169.405 корон. З того сплачено вже до кінця року 1896 суму 37.569 кор. 28 сотиків, а прочих 131.835 корон 74 сот. позістало до дальшої сплати після умовлених рат. Процент від позичок виносить 6% і 1% провізії на кошти адміністрації. Чистий зиск виносить 989 кор. 31 сот.

Справоздане се прийняли загальні збори до затверджуючої відомости. Товариство взаємного кредиту „Дністер“, як то з повисшого справозданя виходить, розвиває ся також дуже хорошо, зробило вже нашим хліборобам велику прислугу, а коли з часом ще більше розвине ся, зможе їм принести ще більшу користь, бо визволить їх з рук лихварів жидівських. Хто би хотів подрібніше довідати ся о тих двох дуже важних руских товариствах у Львові, нехай удасть ся до агентів „Дністра“, котрі їм всяких потрібних пояснень радо уділять.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 23-го мая 1897.

О. Іляріон Филипович, архимандрит-митрофор іменованій від цїсаря радником православної консисторії і протопресвітером архикатедральної церкви в Чернівцях. Нове іменоване витаємо з радістю, бо оно упало на чоловіка, що на него заслужив вповні світлимими прикметами серця і ума.

З Садагури довідуємо ся, що виключна заслуга того, що в тамошній народній школі задержано руску мову викладову, належить ся о. Микитовичови. Хотяй ми не завжди могли прихильно відносити ся до того панотця, підносимо виступлене о. Микитовича в садагурській місцевій раді шкільній за правами рускої мови тим радше, бо видко о. Микитович порозумів нас, що наші закиди не доторкали ся его особи, тіль-

— А я що йно дві неділі тому оженив ся!

— І розлучили вас! То прикро... На цілий місяць. Я вже три місяці тому, як справив весіле! Вже вишумів...

— Отче Левіцький! Та бо шануйте свій стан і держіть з нами! Правда, що ви, салебс, можете колись бути нашим єпископом, але поки-що випийте з нами!

Занесли ему пиво аж до ліжка. Славко встав.

— Журите ся, що жінки не найшли собі? Не журіть ся, менше клопоту. Моя мене вже раз висварила. Остро бере ся.

— А моя як зварила раз клюски, то можна було ними скрині ліпити, як столярским каруком.

— А моя — говорив третій, що женив ся тому дві неділі, — вже мені пригадує, як я раз на празнику дав їй петрушку продавати. Не забула мені.

Славко присів ся до товаришів, закуривав і став сам жартувати.

(Дальше буде.)

ко шкідливих для народу діл. За патріотичне діло не щадимо признаня і противників.

Для шкіл і церков. Дирекція державних залізниць у Львові виставляє на продаж 70 штук стаціонарних дзвінків, що вийшли вже з ужиття. Ті дзвінки мають по 10 до 20 кілограмів ваги, залізні серця, а деякі і залізні консолі. Оферти треба предклатати до дирекції у Львові.

Від о. Нестора Дмитрова, котрий — як відомо нашим читателям — виїхав у Великий піст сегорічний з Монт-Кармель в Пенсильвені на душпастирюване до Канади, одержало „Діло“ ось таке письмо: „Edmonton 4. мая 1897. Поважана Редакція! Прошу оголосити в Вашій часописі слідує:

Прошу всіх розумних селян, отців духовних і взагалі людей доброї волі, щоби всіма силами не допускали до виїзду в Канаду наших бідних селян, котрі не зможуть мати в Winnipeg 200—300 доларів. (Около 700 зр. а. в. Ред.) Я переконав ся на власні очі, як тяжко бідують наші люди, котрі заплили сюди без гроша і яку страшну кривду роблять они всім Русинам своєю жербранією. Канадійське правительство буде звертати до старого краю тих людей, котрі не викажуть ся в Winnipeg сумою 200—300 доларів. — Прошу всі часописи повторити отсею мою пересторогу.

Нестор Дмитрів.

Веселий інтендент. Барон Нопча інтендент двірських театрів в Будапешті надживав свого становиска, що би залишити ся до акторок та балетничок. Недавно дав він димісію одній балетничці, що танцювала вже через двайцять літ в балеті. Димісіювана піднесла свою справу в дневниках, бо бар. Нопча прогнав її за те, що не хотіла взяти уділу в забаві, яку устроїли его приятелі для балету, а хоть жадна з паннів і пань з балету не хотіла там іти, змушував їх барон до того через інспіціента. Барон заперечив тому публично, але тепер посінали ся на него зі всіх боків скарги зі сторони тих акторок, що мусіли терпіти его тиранію а решта застрайкувала і не хотіли виступати на сцені, доки інтендент не очистить ся з тих закидів. Справа оперла ся о парламент, де один з послів поставив інтерпеляцію в тім ділі до президента міністрів. З нагоди побуту цісаря в Будапешті був Нопча на аудиенції у цісаря, щоби запросити монарху на представлене. В передною стрітив его граф Голуховский словами: „Як вам поводить ся, веселий інтенденте?“ Може колись ему було весело, але тепер певно що ні, бо він скомпромітований перед цілим світом і буде мусіти уступити зі свого почетного становиска.

Діюрісти, ті білі мури в державній службі, дочекають ся незадовго поліпшення своєї долі. Виготовлено уже проект, після котрого управильнить ся денну платню діюріста у Відні на 1 зр., деінде на 80 кр. Час вимовлення продовжено з 14 днів на один місяць. В слабости дістане діюріст через три місяці свою платню, але аж по шістьох місяцях можна его віддалити задля тої причини. По десятиох літах служби набуває право до пенсії 120 зр. річно і она росте до 40 літ служби на 350 зр. На посади урядників в канцелярийнім фаху мають діюрісти першештво перед всіма іншими компетентами, з винятком цертфікованих підофіцерів. Ся устава має після проекту увійти в жите з початком 1898 року.

Польско-русский словарь. Просять нас о поміщене слідуєчої оповістки. Для успішного розвою нашої мови так на поли шкільництва як і в суспільнім житю взяв ся підписаний до трудного діла с. е до виготовлення першого польско-русского словаря та сподіваєсь, що его праця найде загально-щире приняте у всіх просвічених Галичан, особливо-ж у учителів та урядників.

В тім словарі міститись'муть, на взір словаря Мосбаха з 1897 і і російского Дубровского, вирази не тільки питомо-русскі але й міжнародні, наголошені і то з області: щоденного життя, природних наук, фізіології, техніки, прав, медицини і промислу.

З того огляду відкликую ся підписаний до всіх Русинів, щоби зволіли посіпшити з помічю, надсилаючи: 1) всякі слова, непоміщені у

словнику Е. Желехівского, 2) вирази з поля промислу, торговлі, будівництва, пасічництва, медицини, господарства сільского, рибанства і т. д. а головню вирази уявні (абстрактні), що надобитись будуть до науки філософії.

Хотай готові вже є букви А, В, то однак зможе підписаний розпочати друковане першого аркуша аж у вересні а то, щоби в часі ферій доповнити деякі люки сьвіжо надісланими матеріялами.

Усіх Ви. Панів Редакторів так руских як і польских часописий прошу уклінно о ласкавий передрук сеї оповістки.

Всякі збірки слів прошу надсилати до Коломиї на мою адресу:

Др. Михайло Пачовский учитель в ц. к. гімназії.

Перед аудиенцією у цісаря в будапештеньскім замку королівскім стала ся тамтого тижня така сумна пригода. Депутация з комітету Невтраньского хотіла цісареві зложити подяку за те, що зволив малярєви Ферарієви сидіти до портрету, призначеного для невтраньскої конгрєгаційної салі. Між депутатами був і бурмістр міста Невтри Павло Костияль. Чи зі зворушення, чи з якої иньшої причини зробило ся ему нагле дуже млісно і він просив, щоби післати по лікаря. Та заки присіп двірський лікар, Костияль неміг вже ворохнути своїм тілом. Лікар сконстатував небезпечний параліж цілого лівого боку. Хотай в першій хвили грозило небезпеченство житю, то таки надіють ся лікарі удержати его.

Ціловане рук. У нас є поганий звичай цілувати по руках. Зійдуть ся дві куми на торзі, тай одна другу цмок в руку і з одної і з другої сторони. Звісна річ, що руками робить ся всяку всячину і не завжди она може бути чиста. Через те стає таке ціловане і обридливє і шкідливе для здоровля. Але як між собою народ цілує ся, то ще не так погано виглядає, бо се або добрі знакомі або свояки. Сто раз бридше є, як мужик цілує пана в руку. Приїде перед цілком чужого сурдутовця, що его перший раз в житю побачив тай ні з того ні з сего цілує его по руках. У нас на Буковині багато урядників-Німців з чужих країв. Такого звичаю нема нігде в просвічених краях, то ще привичка з паньцизняних часів. Тим Німцям мусіть видавати ся таке ціловане страх понижаючим і наш мужик, цілуєчи его, ставить себе сам низше в очах просвічених людей. Тому був би вже крайній час, щоби люди привикли кланяти ся капелюхом і подавати руку а не цілувати.

Злива. З Заставни пишуть нам: В неділю 23-го мая навістила Заставну і Малий Кучурів велика злива, що тревала зверх 2 години. Наробила багато шкоди тим господарям, котрі по долинах мешкають. Позаливала городи, та не зіставила на них нічого або лишень дуже мало із засіяних плодів. Так само на полях Кучурова Малеого, що лежать на горбах, позабирала вода мяжку землю враз з барабулею і кукурудзами а лишила тільки саму спідну, тверду, неорану землю. По причині тої зливи не спали люди в Заставні із неділі на понеділок цілу ніч а ратували тих господарів, що є в долині місточка, аби їх вода не забрала. Вечером урвала вода греблю при ставі на Пержулівці, приплила до другого ставу, що є в селі при гостинці і перейшовши греблю сего другого ставу заляла всі городи, що є в долині села. Настав страх, що вода забере хати всіх тих господарів, що мешкають в долині. Вечером жандармерия заставновила комунікацію на гостинці з обави, аби вода не підмулила моста та не забрала его з собою. Але слава Богу не стало ся більшого нещастя, бо і хати підмулені і міст зістали на місці з дуже малими ушкодженнями, а лишень люди були цілу ніч в великій тревозі. Рано в понеділок спала вода цілком, а небезпеченство скінчило ся.

Селянські жарты. В Вовчиньці в Станіславівщині дня 16. цвітня знаний польско-жидівський приятель Федір Гратюх, переходячи з одного шинку до другого, бо там є нівроку аж три коршми, здибав жебрака-старця. Казав ему вклякати на дорозі в болото і мовити молитви. Але мабуть ему се навкучилось, запровадив жебрака до одного господаря, котрого не було з

жінкою дома, бо був у місті, і казав дітям дати бритву, а відтак казав жебракови сісти, і обголив ему вуси і бороду. Зачав ще і голову голити, але люди не дали і випросили старця. Громадяни вовчиньскі втішили ся, що дочекали ся з радного і каспера церковного свого голяря, бо не будуть уже потребували іти до міського цирульника.

Із заздности підналила Аксенія Гужуманиха, газдиня з Нових Мамаївців свою власну хату. Єї чоловік заглядав до чорнобрової сусідки. Не помагали ні просьби ні грозьби Аксенії, невірний муж чим раз більше липнув до чужої жінки, а занехував свою. Того не могла знести Аксенія. Піметити ся доконче, то була єї гадка. Коли чоловіка не було дома, бо вийшов досьвіта на роботу в поле, она підложила огонь під власну стріху. Огонь знищив усі господарскі будинки. Надбіг чоловік з поля та застав тільки румовище. А на згарищах стоить жінка Аксенія простоволоса тай кличе: пішов твій маєток як твоя люба до мене. Чи мав що на те відповісти невірний чоловік чи ні — не знаємо, але власть провела Аксенію до суду і там будуть розбирати єї серцеву справу з правного боку.

Черновецькі пригоди. Тамтої ночі дали знати до магістрату, що коло гроблі залізничі лежить якийсь труп. Комісія вибрала ся туда і справді застала трупа. Др. Фінклер післав по ратунковий віз. В тім труп починає вегавати. Комісія в ноги зі страху. Тільки др. Фінклерови удало ся перемочи в собі загальну паніку і сконстатувати на воскресім трупі, що він був на смерть паний. — На Клокічці покусав скажений пєс ученика Франца Павловского. Глубокі рани мусіли лікарі випалювати апаратом. — На засіданю ради громадскої виступив один радний против нічних каварень. В день они позамикані а через цілу ніч іде там весела забава з касперками та газардова гра в карти. Молодіж деморалізує ся, а сідоглаві отці родин проциндрують там послідні гроші. Як маїстрат не зарадить тому, то незадовго і в Чернівцях почуємо про дефравдантів. — Перебуває тут жидівський театр зі Львова і заповів такі цінні плоди жидівскої драматичної літератури: „Оба Куні-Лемель“ оперета в 4 актах „Ні бе, ні ме, ні кукуріку“ оперета в 4. актах. Хотай сьмішне, але правдиве.

Дрібні вісти. Товариство віденьских Русинів „Громада“ переносить ся з кінцем сего місяця (н. ст.) з дотеперішного льокалю IV. Favoritenstrasse 44 на Universitätsplatz Nr. 1. — Торжественне отворене львівских клінік, лікарскої проф. д-ра В. Ант, Глюзінського і хірургічної проф. д-ра Л. Рідігера, відбуло ся вчера. — Інтенданта надворних театрів в Будапешті, барона Копчу, котрий до мадярского кінського касина сироваджував балетничі для своїх знакомих, усунено з его становиска. — Спадкоємцям барона Гірша вимірено 1,060.715 спадкового податку. — В Орані, у західнім Альжирі, прийшло оногди до демонстрацій і розрухів о характері антисемітским. Араби поняли і без Люегера в чім діло... — Новоіменований директор доменів буковиньского, православноного фонду приїхав вчера до Чернівців в товаристві радника при міністерстві рільництва Едварда Маркуса.

Телеграми „Буковини“.

З дня 25-го мая 1897 року.

Атени. Неутральний пояс вже відзначений. Ширина его виносить 800 метрів. Обі армії подали ся назад. Запевняють, що Едгем Паша дістав поручене, щоби вів пересправи що до мира безпосередно з Грецією.

Царгород. Грецькі бранці военні, що їх привезли до Царгорода, подали до султана письмо, в котрім дякують ему і тим турецьким офіцірам, що мали надзір над ними за дуже добре обхожденє.

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складі отєї свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодіжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за рочник, а всі 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“

сумна історія, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезій Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 повісток

для чемних діточок.“

32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодинокую книжочку.

Замовленя приймає й редакція „Буковини.“

Пам'ятайте на Народний Дім
в Чернівцях!

Для панів учителів!

INSPECTIONSBERICHT, Jahresausweis і Шкільні повідомленя (Schulnachrichten)

є на складі

в друкарні „Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень
у Львові в домі „Просвіти“ Римок 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливих вогнів за можливо найнижшою оплатою.

Дністер розпочав пятий рік своєї діяльності. Фонди „Дністра“ після закінченя рахункових з днем 31-го грудня 1896 виносять: фонд основний 50.000 зр., фонд резервовий 54731 зр. 04 кр., резерва премій 34737 зр. 03 кр., разом 139468 зр. 07 кр.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі. В 4-х літах виплатив „Дністер“ 1176 відшкодовань в сумі 309.147 зр. 69 кр.

На жите можна обезпечити ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкращі умови і видає поїси і квіти в рускїм язичі.

Зголошеня о уділеня агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовського.

За редакцію відповідає Осип Мановей.

Із Найвисшого приказу

Его ціс. і кор. Апостольского Величества

устроює ц. к. дирекція льотерійних доходів

XXXI. Ц. К. ДЕРЖАВНУ ЛЬОТЕРІЮ,

з котрої чистий дохід присвятить ся

ЦИВІЛЬНИМ ЦІЛЯМ ДОБРОДІЙНИМ

сеї половини держави, між ними і 6000 зр. на

➔ „РУСКИЙ ДІМ НАРОДНИЙ“ ➔

в Чернівцях.

Ся льотерія обнимає **7816** виграних в готівці,

поділених на

148 виграних головних із **3834** попередними і **3834** слідуючими

в загальній скількості

165.000 корон в золоті та **100.950** зр. ринських а. в.

Тягнене послїдує невідклично 10. червня 1897 о 12. год. в пол.

Оден льос стоїть **2** зл. ринських а. в.

➔ Льоси продає і адміністрація „Буковини.“ ➔

Льоси можна купити і в ц. к. льотерійних урядах, у всіх льотерійних колектурах, в продажах тютюну, в урядах податкових, поштових і телеграфічних, в конторах виїни, в урядах стаций желїзничих і др.

ПОЇЗДИ ЗЕЛІЗНИЦЬ

від дня 1-го мая 1897 після часу средно-європейского.

Відходять з Чернівців						приходять до Чернівців						
до Неполоківців, Снятина, Львова, Відня	819	854	1232	404	1025	з Відня, Львова, Снятина, Неполоківців.	1128	320	757	811	610	
до Глібоки, Гадікфальви, Гатни, Іцкан і Бурдуженів	1148	351	832	—	635	з Бурдуженів, Іцкан, Гатни, Гадікфальви, Глібокої	—	809	1212	350	1000	
до Садагури, Бояна, Новоселиці	645	430	—	—	—	з Новоселиці, Бояна, Садагури	—	1113	950	—	—	
з Глібоки						до Глібоки						
до Карапчева, Сторожинця, Бергомету, Межибродів	814	535	—	—	—	з Межибродів, Бергомету, Сторожинця, Карапчева	635	1037	800	—	—	
Перший поїзд їде на шляху Бергомет, Межиброди від 1-до марта до 3-го вересня що вівторка і п'ятниці.						Перший поїзд їде на шляху Бергомет Карапчів тільки в понеділок; другий поїзд на шляху Бергомет-Межиброди тільки від 1. липня до 31. вересня що понеділка і четверга; третій поїзд не їде в понеділок.						
з Гадікфальви						до Гадікфальви						
до Радівців	610	1003	228	612	805	з Радівців	542	855	115	550	747	
з Гатни						до Гатни						
до Качики, Гурагумори, Вами і Кімполонгу	1010	201	—	—	—	з Кімполонгу, Вами, Гурагумори, Качики	1258	625	—	—	—	
з Іцкан						до Іцкан						
до Сучави	327	630	1009	216	718	зі Сучави	442	842	130	630	837	
з Вами						до Вами						
до Рус-Молдавиці	346	647	913	1132	250	з Рус-Молдавиці	842	1259	204	322	545	905
Поїзди їдуть від часу до часу. Розвідати можна на стациях Вами, Драгоша і обох Молдавицях.						Поїзди ходять від часу до часу. Розвідатись можна на стациях Вами, Драгоші і обох Молдавицях.						
з Карапчева						до Карапчева						
до Чудина н. С.	854	1007	615	—	—	з Чудина н. С.	555	555	—	—	—	
Перший поїзд їде що понеділка, другий з винятком понеділка, п'ятниці кожної днини.						Перший поїзд їде що понеділка, другий з винятком понеділка.						

□ поїзди поспішні; * поїзди особові; без знаку поїзди міщані. Час середно-європейский їде о 46 минут піанїти від черновецкого часу; нічний час рахує ся від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано і зазначає ся підчеркнутим минут.